

■ ČESKO

Nejvzácnější známka z ČSR se vydražila za 7,8 milionu

Jedinečná známka ze sbírky filatelisty Ludvíka Pytlíčka ze Semil se v aukční síni Burda Auction v Obecním domě prodala za 7,8 milionu korun. Jde o nejvzácnější československou známku, cena je bez 19procentní aukční provize. Dražbou zelené žilkované čtyřkoruny s černým převráceným přetiskem Pošta Československá 1919 s vyvolávací cenou čtyři miliony vyvrcholil prodej části největší sbírky tuzemských známek z let 1918–1939.

■ ČÍNA

Banka investuje do rezervace pro pandy

Finanční ústav Bank of China slíbil, že v následujících pěti letech investuje nejméně 1,5 miliardy USD do vytvoření obří přírodní rezervace pro pandy velké. Park o ploše 27 000 čtverečních kilometrů se potáhne z provincie S'čchuan na jihozápadě země do provincií Kan-su a Šan-si na severozápadě. Rozlohou se blíží Belgii. Park má rovněž podpořit místní ekonomiku a pomoci 170 000 lidí, kteří na jeho území žijí nyní v chudobě.

■ USA

Nalezené kosti patří slavné letkyni Earhartové

Kosti, které se našly v roce 1940 na ostrově Nikumaroro v Tichém moři, velmi pravděpodobně patřily legendární americké letkyni Amelii Earhartové. V nové studii to tvrdí Richard Jantz, antropolog z univerzity v Tennessee. Pilotka a její navigátor Fred Noonan byli naposledy spatřeni 2. července 1937, když se s dvoumotorovým strojem Lockheed Electra vydali z Nové Guineje na poslední etapu cesty kolem světa.

DIGITÁLNÍ
VYDÁNÍ HN

Mečiar
Videorecenze dokumentu Terezy Nvotové od Kamila Fily v **HN Digital**

vydání HN pro tablety a smartphony – hndigital.cz

Učitelé se bojí o slíbené platy, růst má zaručit ministr v demisi

Šárka Mrázová

sarka.mrazova@economia.cz

Odboráři budou chtít přes příští týden po ministru školství Robertu Plagovi (ANO) záruky, že se v příštích čtyřech letech skutečně budou dále zvyšovat platy učitelům – od mateřských škol až po vyšší odborné. Společně o nich budou jednat podle informací HN 22. března.

Téměř pět měsíců po volbách začínají být školské odbory i vzhledem k současné nejisté politické situaci nervózní. Chtějí, aby vláda v demisi jasně řekla, jaké plány se zvyšováním platů má, jak se původně zavázala v programovém prohlášení. Kabinet učitelům slíbil růst platů na 150 procent jejich současné hodnoty do roku 2021. To je asi 45 tisíc korun měsíčně.

Slibovaný růst podle šéfa školských odborů Františka Dobšíka zhruba odpovídá navýšení platů

VYŠŠÍ PLATY**Sliby od vlády**

Vláda Andreje Babiše (ANO), která je nyní v demisi, se v programovém prohlášení zavázala navýšit platy učitelů na 150 procent jejich současné hodnoty. To je zhruba 45 tisíc korun měsíčně. Této úrovni mají dosáhnout v roce 2021.

Platy se zvedly loni

Typický pedagog pracuje s žáky na základní škole a má od 19 do 27 let praxe. Takových je v Česku největší část. Do loňského listopadu pobírali tarifní plat 26 590 korun hrubého. Nyní mají přes 30 tisíc. Zda se navýšení promítlo do částky, která končí v peněženkách učitelů, bude ale podle ekonomů Daniela Münicha známo za dva až tři měsíce.

na 130 procent průměrné mzdy do roku 2020, které žádají i odbory. Dobšík má přesto výhrady. „Je nám ale jasné, že to bude stát velké peníze a určitě nám to nikdo nedá naráz. Chceme ale vědět, jak to bude rozfázováno do roku 2021, abychom se jako vysokoškolsky vzdělaná profese přiblížili platům, jež mají vysokoškoláci ve veřejném sektoru,“ řekl Dobšík HN.

Už loni těsně před parlamentními volbami politici pod hrozbou stávkou odhlasovali 15procentní navýšení tarifních platů pro učitele. Pro největší část kantorů to po dlouhé době znamenalo významný, více než třitisícový příplatek.

Expert na školství z think-tanku IDEA Národohospodářského ústavu Akademie věd Daniel Münich je ale skeptický. „Průměrné mzdy v posledních letech dynamicky rostly, takže tohle navýšení do velké míry opět znamenalo spíše udržovat krok než dohánět ztrátu,“ prohlašuje.

„Průměrný plat učitele zůstává na necelých 60 procentech toho, co berou vysokoškolsky vzdělaní zaměstnanci,“ upozorňuje dále Münich. Na věc má podle něj vliv i průměrný věk učitelů, který se navíc zvyšuje. Například ale začínající učitelé základních a středních škol nastupují s 25 tisíci korunami hrubého. Před 20 lety brali však prakticky polovinu.

Záruky vlády by se měly ve státním rozpočtu promítnout ve střednědobých výhledech, míní Dobšík. A odbory s nimi chtějí být seznámeny dříve, aby nebyly nečekaně postaveny před hotovou věc jako za bývalého ministra Marcela Chládky (ČSSD).

Ministr Plaga by rád využil toho, že se politické strany ve sněmovně na zvýšení platů učitelům shodují. Chtěl by je zvednout opět v roce 2019 s tím, že by rád rozložil navýšování do jednotlivých let. Na zvýšení o 150 procent je podle něj potřeba 40 miliard korun

“

Průměrné mzdy v posledních letech ale dynamicky rostly, takže tohle navýšení do velké míry opět znamenalo spíše udržovat krok než dohánět ztrátu.

Daniel Münich

expert na školství, think-tank IDEA

oproti současnosti. „Pro rok 2019 bych se rád dostal k asi 12miliardovému navýšení. Jenom tak je možné na konci tečovat hranici, kterou všichni ve sněmovně slíbili,“ odpověděl Plaga.

Změnit by se podle něj měly i netaarifní složky platu, tedy například osobní příplatky a odměny. Aby ředitelé mohli lépe motivovat dobré kantory. „To je plán, kterého se držím a s nímž půjdu i na jednání (školské) tripartity,“ dodal.

Výrazné zvýšení platů učitelů má však podle experta na školství Münicha význam pouze tehdy, pokud bude závazek věrohodný a dlouhodobý.

„Hnutí ANO ale nebylo ani čtyři měsíce po volbách schopno najít ve sněmovně politickou podporu pro své vládnutí a program. Úvahy o záměrech vlády v demisi jsou bezpředmětné,“ míní Münich. „Česko je na tom úplně nejhůře nejen ze zemí Evropské unie, ale i OECD,“ upozorňuje.

LIFESTYLOVÝ MAGAZÍN HOSPODÁŘSKÝCH NOVIN

PROČNE?!VYCHÁZÍ
15.3.**BACK
STAGE**

— JAK SE RODÍ TRENDY

VÝTVARNÍK, CO MÁLEM ZBOURAL RUDOLFINUM | KŘIŠTOF KINTERA
INSTAGRAMOVÁ SENZACE STVOŘENÁ POČÍTAČEM | LIL MIQUELA
66 OTÁZEK PRO ČESKÉHO SPISOVATELE | JÁCHYM TOPOL
PŘÍJMENÍ JAKO ZLATÝ DŮL | BECKHAM

DALŠÍ ČÍSLA VYCHÁZÍ

• 5/4 MUŽI • 19/4 CESTOVÁNÍ • 17/5 DESIGN A BYDLENÍ •

• 14/6 GASTRO • 23/8 BODY AND BEAUTY • 13/9 MÓDNÍ TRENDY PODZIM/ZIMA • 26/9 UMĚNÍ •

Urážení úředníků má zůstat drahé

Jan Wirnitzer

jan.wirnitzer@economia.cz

Nadávký policistům nebo pracovníkům úřadu práce budou stát agresory zřejmě i dále až deset tisíc korun. Změnit to chtějí poslanci TOP 09, kteří tvrdí, že na urážení úředníků se mají vztahovat stejná pravidla jako na napadání kohokoliv jiného. Jednobarevná vláda hnutí ANO ale jejich návrh odmítá.

Změnit zákon platný od poloviny roku 2017 se Miroslav Kalousek, Markéta Pekarová Adamová, Karel Schwarzenberg a ostatní poslanci TOP 09 rozhodli v únoru. Jejich návrh teď míří do sněmovny spolu s doprovodným stanoviskem vlády. Tam ale mají většinu strany, které zákon v roce 2016 prosadily. Prošel tehdy díky hlasům vládní koalice ČSSD, ANO a KDU-ČSL, podpořili její i opoziční komunisté. Postoj současné vlády bude mezi dvěma sty poslanci vodítkem především pro 78 zástupců hnutí ANO.

Zvláštní postup při řešení urážek úředníků zdůvodňovala předchozí vláda údajným růstem hrubých slovních útoků, které ztěžovaly práci policistům a úředníkům.

Proti schválení zákona se stavěla hlavně ODS. Její poslanec Marek Benda na poslední chvíli navrhoval zákon znovu projednat kvůli spornému bodu o úřednících. Stejný bod vadal v Senátu bývalé ústavní soudkyni Elišce Wagnerové či expolicistovi Václavu Láskovi.

Úředníci i policisté tak získali výjimečnou ochranu přímo ze zá-

kona. K udělení desetitisícové pokuty agresorovi není potřeba ublížení na cti zesměšněním nebo hrubou urážkou. Stačí „znevážit postavení úřední osoby při výkonu její pravomoci“.

Poslanci TOP 09 ale prohlašují, že zákon nadměrně zasahuje do rovnosti občanů. „Lze očekávat, že tato skutková podstata bude zneužívána pro osobní msty. Přinejmenším v sobě tento přestupek velké riziko zneužívání obsahuje,“ vysvětlili navrhovanou změnu. Upozornili také, že sousloví „znevážení postavení“ je velmi neurčitě. Pokud pokutu někdo dostane, může se začít soudit a soud bude muset rozhodovat, zda je v právu, nebo zda skutečně úředníka urazil.

U vlády ale TOP 09 narazila, téměř všechna ministerstva chtějí zachovat současnou podobu zákona. Platí podle nich příliš krátce na to, aby bylo možné říci, zda se sporné ustanovení zneužívá.

Vládu podpořilo i Nejvyšší státní zastupitelství. Trestání urážek jako přestupku proti občanskému soužití podle něj postihuje jiné případy. Tedy takové, kde nehraje roli ochrana veřejných činitelů. To je rozdíl oproti útokům na úředníky.

Ministerstvo vnitra ve svém zdůvodnění, proč nynější návrh odmítá, uvedlo, že zvláštní ochranu cti úředních osob je možné nalézt i v jiných evropských státech. V Dánsku může přílišná slovní agresivita podle ministerstva vnitra vést k peněžnímu trestu či šesti-měsíčnímu vězení, k sankcím přistupují i Estonsko, Finsko, Francie, Německo či Polsko.